

**Komisja Dialogu Obywatelskiego przy Pełnomocniczce Prezydenta Miasta Poznania ds.
Osób z Niepełnosprawnościami – zestawienie 6 stanowisk organizacji pozarządowych i
przedstawiciela samorządu**

Data wpływu do Fundacji Fabian Digital: 24.08.2026

Lp.	Nazwa organizacji pozarządowej/imię i nazwisko osoby wyrażającej stanowisko	Stanowisko
1.	Fundacja Tak dla Samodzielności	Sprzeciw wobec projektowanego całkowitego zakazu przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych w formie zdalnej – argumenty: 1. ograniczenie praw uczniów z niepełnosprawnościami, dla których możliwość korzystania z technologii stanowi istotne narzędzie samodzielnego funkcjonowania; 2. zdalna forma egzaminu dla części uczniów z niepełnosprawnościami umożliwia realne skorzystanie z prawa do edukacji bez konieczności pokonywania barier; 3. odebranie możliwości indywidualnego dostosowania sposobu weryfikacji wiedzy do sytuacji konkretnego ucznia, może prowadzić do zwiększenia zależności ucznia od innych osób; 4. nie należy przyjmować założenia, że jedna forma egzaminowania będzie odpowiednia dla wszystkich uczniów. Postulaty: 1. odstąpienie od całkowitego zakazu przeprowadzenia egzaminów klasyfikacyjnych w formie zdalnej; 2. pozostawienie możliwości przeprowadzenia egzaminów zdalnych w sytuacjach uzasadnionych indywidualnymi potrzebami ucznia, w tym potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności; 3. określenie jasnych standardów zapewniających rzetelność i bezpieczeństwo egzaminów zdalnych;

		4. uwzględnienie w dalszych pracach legislacyjnych zasady autonomii, podmiotowości i niezależności osób z niepełnosprawnościami; 5. prowadzenie konsultacji z osobami z niepełnosprawnościami oraz organizacjami działającymi na rzecz ich praw.
2.	Koordynatorka ds. dostępności (Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych)	Sprzeciw wobec projektowanego całkowitego zakazu przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych w formie zdalnej – argumenty: 1. naruszenie prawa do bezpiecznych i dostępnych warunków nauki – dla wielu uczniów z niepełnosprawnościami lub przewlekłymi chorobami egzamin w formule stacjonarnej jest niemożliwy do zrealizowania; wymuszenie podróży na duże odległości jest dla tych uczniów zagrożeniem zdrowotnym; 2. pogłębienie kryzysów psychicznych i destabilizacja emocjonalna – dzieci z zaburzeniami lękowymi, depresją, spektrum autyzmu czy zaburzeniami adaptacyjnymi wymagają przewidywalnego, stabilnego i bezpiecznego środowiska edukacyjnego; 3. ryzyko wykluczenia edukacyjnego i przerwania obowiązku szkolnego; 4. nieproporcjonalność i sprzeczność z polityką państwa – „Polityka Cyfrowej Transformacji Edukacji”, wskazuje, że metody edukacji na odległość są kluczowe dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; 5. uderzenie w prawo do racjonalnych usprawnień – zgodnie z Konwencją ONZ o prawach Osób z Niepełnosprawnościami, państwo ma obowiązek zapewnić racjonalne usprawnienia, które umożliwiają Osobom pełne uczestnictwo w edukacji; 6. wysoki poziom rzetelności egzaminów zdalnych. Zamiast zakazu, właściwym rozwiązaniem jest ustawowe określenie standardów technicznych i kontrolnych, co rekomenduje m.in. Ministerstwo Cyfryzacji.
3.	Wielkopolskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie	Sprzeciw wobec projektowanego całkowitego zakazu przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych w formie zdalnej, z uwagi na naruszenie praw osób z niepełnosprawnościami i wykluczonych komunikacyjnie.
4.	Fundacja Masz Wielką Wartość	Sprzeciw wobec projektowanego całkowitego zakazu. Zmiany mogą szczególnie negatywnie wpłynąć na uczniów ze szczególnymi potrzebami, w tym osoby będące w trakcie leczenia lub rehabilitacji oraz uczniów funkcjonujących w systemie pieczy zastępczej.
5.	Stowarzyszenie CREO	Sprzeciw dla projektu w proponowanym kształcie i poparcie postulatu środowisk rodziców i organizacji społecznych o jego zmianę. Zakaz tworzy nowe bariery zamiast rozwiązywać problemy:

		1. Cofa standardy dostępności i włączania: istotą dostępności i projektowania uniwersalnego jest elastyczność i likwidacja barier. Wprowadzenie sztywnego, odgórnego zakazu egzaminów zdalnych stoi w sprzeczności z ideą racjonalnych usprawnień. Zamiast dostosowywać system do zróżnicowanych potrzeb człowieka, zmusza się najsłabsze grupy do dopasowania się do barierowej procedury. 2. Uderza w grupy najbardziej wrażliwe: dla setek uczniów edukacja domowa i możliwość weryfikacji wiedzy online to nie „wygodny wybór”, lecz jedyna szansa na realizację obowiązku szkolnego. Zmiana uderzy bezpośrednio w uczniów i uczennice z różnorodnymi potrzebami 3. Tworzy wykluczenie ekonomiczne: wymóg wyłącznie stacjonarnego zdawania egzaminów generuje ogromne koszty transportu i asysty, co w praktyce wykluczy rodziny z mniejszych miejscowości. Rozumiemy potrzebę dbania o rzetelność procesu dydaktycznego, jednak rozwiązaniem nie może być eliminacja narzędzi cyfrowych, lecz ich uregulowanie. Rekomendacje: 1. Odstąpienie od całkowitego zakazu egzaminów zdalnych. 2. Wprowadzenie jasnych procedur weryfikacji wiedzy i tożsamości zdającego. 3. Gwarancję prawa do egzaminu online dla każdego ucznia z różnorodnymi potrzebami edukacyjnymi.
6.	Marek Sternalski, Radny Miasta Poznania, Przewodniczący Komisji Oświaty i Wychowania, wiceprzewodniczący Klubu Radnych Koalicji Obywatelskiej	Brak poparcia dla powszechnego stosowania egzaminów zdalnych, ale zdecydowane stanowisko za zachowaniem takiej możliwości dla dzieci chorych, z niepełnosprawnościami i uczniów ze szczególnymi potrzebami.

Wszystkie przedstawione stanowiska sprzeciwiają się całkowitemu zakazowi przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych w formie zdalnej. Wspólnym mianownikiem jest przekonanie, że możliwość przeprowadzenia egzaminu zdalnego powinna pozostać jako indywidualne rozwiązanie dla uczniów, którzy ze względu na niepełnosprawność, chorobę, czy szczególne potrzeby edukacyjne nie mogą w równym stopniu korzystać z formy stacjonarnej.